

Subsidiární role soukromých bezpečnostních služeb v bezpečnostním prostředí ČR

Subsidiary role of private services, in the security environment of Czech Republic

Ivan Uherek

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ivan UHEREK**
Osobní číslo: **A08381**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Subsidiární role soukromých bezpečnostních služeb
v bezpečnostním prostředí České republiky**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte literární rešerši na dané téma.
2. Zařaďte krátký exkurs do historie soukromých bezpečnostních služeb (SBS), zejména ve vztahu k právním aspektům, umožňujícím činnost SBS.
3. Ve vztahu k aktuálnímu právnímu stavu definujte subsidiární roli SBS v bezpečnostním prostředí České republiky.
4. Doplňte vlastní komentáře (případně vlastní návrhy) k probíhajícím legislativním aktivitám v souvislosti s přijetím připravovaného zákona o SBS.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. BRABEC, F. a kol.: Soukromé detektivní služby. Eurounion, Praha 1995.
2. BRABEC, F. a kol.: Bezpečnost pro firmu, úřad, občana. Public History, Praha 2001.
3. KAMENÍK, J., BRABEC, F. a kol.: Komerční bezpečnost (Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur). ASPI, Praha 2005.
4. MACEK, P., NOVÁK, F.: Soukromé bezpečnostní služby. Policejní akademie, Praha 1997.
5. MACEK, P., NOVÁK, F.: Privátní bezpečnostní služby. Police History 2005.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

25. února 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

23. května 2011

Ve Zlíně dne 25. února 2011

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Cílem mé bakalářské práce je definice pojmu soukromé bezpečnostní služby (SBS), hlídací služby a soukromé detektivní služby. Dále pak objasnění subsidiární role těchto činností v bezpečnostním prostředí České republiky, v závislosti na platné právní úpravě.

Klíčová slova: Soukromá bezpečnostní služba, hlídací služba, soukromá detektivní služba, subsidiární role, právní úprava SBS.

ABSTRACT

The objective of my thesis is definition of private security services (SBS), patrol services, private detective services. Furthermore, by explanation subsidiary role of these activities, in the security environment Czech Republic, according to current legislation.

Keywords: Private security services, patrol services, private detective service, subsidiary roles, legislation SBS.

Motto:

„Učení je zjišťování toho, co už víme. Činy jsou důkazem toho, že to víme. Vyučování je připomínání ostatním, že to vědí stejně dobře jako my. Všichni se máme co učit, uskutečňovat a vyučovat.“

Richard Bach

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 HISTORIE SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB	11
1.1 OBDOBÍ PŘED ROKEM 1918	11
1.2 OBDOBÍ PRVNÍ REPUBLIKY	12
1.3 OBDOBÍ DRUHÉ A TŘETÍ REPUBLIKY	12
1.4 POVÁLEČNÉ OBDOBÍ.....	13
1.5 OBDOBÍ PO ROCE 1989	14
2 VYMEZENÍ POJMŮ SOUKROMÉ BEZPEČNOSTI A SUBSIDIÁRNÍ ROLE SBS, V BEZPEČNOSTNÍM PROSTŘEDÍ ČR	16
2.1 SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY	18
2.1.1 Hlídací služby.....	19
2.1.2 Soukromá detektivní služba	20
2.1.3 Soukromí bezpečnostní specialisté	21
2.2 SUBSIDIÁRNÍ ROLE SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	22
2.2.1 Subsidiární role hlídacích služeb	23
2.2.2 Subsidiární role soukromých detektivních služeb.....	24
3 PRÁVNÍ ASPEKTY SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOSTI	27
3.1 LISTINA ZÁKLADNÍ PRÁV A SVOBOD	27
3.2 OBČANSKÝ ZÁKONÍK.....	28
3.3 OBČANSKÝ SOUDNÍ ŘÁD.....	29
3.4 TRESTNÍ ZÁKON	29
3.5 OBCHODNÍ ZÁKONÍK	30
3.6 TRESTNÍ ŘÁD.....	31
3.7 ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON	31
3.8 ZÁKONÍK PRÁCE.....	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
4 PRÁVNÍ ÚPRAVA SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB	37
4.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA SBS Z POHLEDU KSČM	37
4.2 PRÁVNÍ ÚPRAVA SBS Z POHLEDU ČSSD.....	38
4.3 PRÁVNÍ ÚPRAVA SBS Z POHLEDU TOP09	40
4.4 PRÁVNÍ ÚPRAVA SBS Z POHLEDU ODS.....	41
4.5 PRÁVNÍ ÚPRAVA SBS Z POHLEDU VV	42
4.6 PRÁVNÍ ÚPRAVA SBS Z POHLEDU ASBS.....	43
4.7 PRÁVNÍ ÚPRAVA SBS Z MÉHO SUBJEKTIVNÍHO POHLEDU.....	45
5 ZÁKON O SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽBÁCH PLATNÝ NA ÚZEMÍ SLOVENSKÉ REPUBLIKY	46
6 ZÁVĚR	48
7 ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	49
8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	50

9	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	54
10	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	55

ÚVOD

Podíváme-li se na Maslowovu pyramidu hodnot, zjistíme, že potřeba bezpečí a jistoty je jednou ze základních potřeb, které člověk má. Plnění úkolů v oblasti bezpečnosti a všeobecného pořádku spadá především do působnosti Policie ČR, avšak není v silách ani kompetencích police, aby v každé právnické či fyzické osobě vzbudila maximální pocit bezpečí. Toto vedlo ke vzniku dalších subjektů, které se spolupodílejí na ochraně života a zdraví občanů, majetku, veřejného pořádku a prevence kriminality.

Průmysl komerční bezpečnosti, od roku 1990, umožňuje tyto potřeby uspokojovat. Jako každá jiná podnikatelská činnost, se tak děje za účelem zisku. Právní zastřešení poskytují listina základních práv a svobod, občanský zákoník, občanský soudní řád, trestní zákon a trestní řád. V oblasti obchodních záležitostí tuto podnikatelskou činnost upravuje zejména živnostenský zákon, dále pak obchodní zákoník a zákoník práce.

Mohlo by se zdát, že vznik soukromých bezpečnostních služeb je datovaný do doby poslední 20 let, ale své základy má tato činnost v dávné minulosti. U nás se však vlivem vnitrostátní politické situace nemohla plnohodnotně rozvíjet, tak jako v zemích ostatních.

Cílem mé práce je objasnění subsidiární role soukromých bezpečnostních služeb v našem právním prostředí. Pokud možno najít konsenzus či průsečík zájmů státních složek a komerčně bezpečnostních služeb. Jedná se zejména o jakousi symbiózu těchto dvou na první pohled zcela odlišných skupin lidí.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

Pro lepší pochopení postavení soukromých bezpečnostních služeb bude dobré, když nastíníme, z čeho se tato podnikatelská činnost vyvinula, které historické události se na tom podílely. Celé historii našeho území rozdělím do několika časových úseků, které podle mého mínění toto průmyslové odvětví ovlivnily. Tyto úseky budou dělit na období před rokem 1918, období První republiky (1918-1938), období Druhé a Třetí republiky (1938-1948), poválečné období (1948-1989) a období po tzv. „Sametové revoluci“ (po roce 1989 až po současnost).

1.1 Období před rokem 1918

Jakýsi předobraz dnešních soukromých bezpečnostních služeb můžeme vidět v osobních gardách panovníků, zde můžeme polemizovat nad tím, do jaké míry jsou podobní dnešním tělesným strážcům. Taktéž do toho období neodmyslitelně patří nejrůznější špehové, slídlilové a zvědové, jenž pro své panovníky, získávali informace. I zde můžeme vidět jakousi podobnost s dnešními detektivy či soukromými vyšetřovateli, do jaké míry však je sporné. Společně s dnešními pracovníky soukromých bezpečnostních služeb mají to, že své služby poskytovali za úplatu, za žold, avšak jakákoliv právní úprava k poskytování takovýchto služeb tehdy chyběla. Za zmínku stojí snad jen Císařský patent č. 223 ze dne 24. října 1852 též nazývaný jako zbrojní patent. Tato norma obsahuje obecné vymezení pojmů týkajících se zbraní a střeliva. Zejména je zde celkem podrobně popsáno, které zbraně či munice patří do skupiny tzv. zapovězených čili zakázaných zbraní či munice.

Obr. 1. Mapa území, tehdejšího Rakouska-Uherska

1.2 Období První republiky

Vlivem objevujících se problému jak na válečné frontě, tak i na svém území, se Rakousko-Uherské mocnářství a vůbec celá habsburská monarchie rozpadá. Toto byl hlavní impuls ke vzniku nástupnických států tedy i pro tehdejší Československo. Vznik Československa je datován ke dni 28. října 1918 a to ustanovením zákona (zákon č. 11/1918 Sb.), který toto upravoval. Tato doba byla plná změn, které se musely vykonat pro hladký chod státu, protože hospodářství bylo po dlouholetém válečném konfliktu vyčerpané. Nicméně s právní úpravou soukromých detektivních služeb se zde nesetkáme. Pro nás význačnými osobami tehdejší doby jsou průkopníci soukromě bezpečnostních služeb v oboru detektivních činností, a to zejména Zdeněk Bubník se svým detektivním ústavem. Zdeněk Bubník jako novinář – reportér ze soudní síně (autor soudniček, který přispíval do Českého slova a později do Národních listů) lpěl na udržování dobrých vztahů s tehdejší policií, a to se později ukázalo jako krok správným směrem. Roku 1919 byl jmenován jako velitel detektivů bezpečnostního oddělení, kde setrval do roku 1929. Na tzv. čtyřce, což bylo 4. oddělení pražského policejního ředitelství, se kterým vyřešil spoustu obtížných případů, za nichž se mu dostalo nemalého uznání. Výsledek celého pátrání vždy závisel na schopnostech detektivů. Zdeněk Bubník, ve své knize *Detektiv vzpomíná*, konstatuje, že „Závidím dnešním detektivům; mít auta, rádio, dálnopis, naslouchací aparáty, magnetofony, infrapřístroje! Detektivní služba tenkrát – za Rakouska, ale i za První republiky – se dělala hodně primitivně; nebyly na ni peníze¹.“

1.3 Období Druhé a Třetí republiky

První překážkou rozvoje soukromých bezpečnostních služeb, byla bezesporu 2. světová válka a na našem území zejména nastolení protektorátu Čechy a Morava (období tzv. Druhé a Třetí republiky), na Slovensku pak, ustanovení tzv. Slovenské Štátu. V tomto období bylo jakékoliv podnikání v soukromě-bezpečnostních službách zakázáno. Obecně řečeno podnikání jako takové bylo v této době velmi obtížné, jelikož na nejdůležitější

---

¹ BUBNÍK, Zdeněk. *Detektiv vzpomíná*. Praha: Naše vojsko, 1969. 180 s.

hospodářská odvětví byla uvalena nucená správa a různými nařízeními byly podniky či firmy slučovány.

Obr. 2. Území Československa po nastolení Protektorátu Čechy a Morava

1.4 Poválečné období

Po skončení 2. Světové války přichází jakési oživení v oblasti soukromých bezpečnostních služeb, nicméně toto období netrvalo dlouho. V únoru roku 1948 (také znám pod názvem Vítězný únor, zejména u členů tehdejší komunistické strany) se k moci v Československu, po politickém převratu dostávají komunisté. Podnikání v oblasti bezpečnostního průmyslu berou jako nepotřebné a tudíž se taková činnost nepovolovala. K částečnému politickému uvolnění došlo v roce 1968. Toto období známé pod pojmem Pražské jaro, kdy se na čelní místa politického dění dostali proreformní komunisté. Avšak než se jakékoliv reformní kroky uskutečnily, sovětská strana (po neúspěšných jednáních) vyslala tisíce vojáků, vojsk varšavské smlouvy, na naše území a tím celou „demokratizaci“ zastavila. Ačkoliv koncept soukromých bezpečnostních služeb neupadl v zapomnění, nebyly u nás vhodné podmínky k rozvoji těchto služeb.

Jako červená nit se tímto obdobím line vznik závodních milicí, následně přejmenovaných jako závodní stráž a konečný název byl lidové milice. Tyto jednotky měly za úkol střežit strategické průmyslové podniky. Nevylučovala se ani, ať přímá či nepřímá, účast na ochraně občanů a jejich majetku. Zpravidla při mimořádných situacích jakou byly živelné pohromy či udržování veřejného pořádku. V pohraničních oblastech tyto jednotky také někdy zasahovaly při ochraně státních hranic a státního majetku. Do těchto jednotek byli

rekrutování zejména příslušníci KSČ. Snahy o udržení lidových milic byly, v těsně předrevolučním období marné a tak se 21. 12. 1989 rozhodlo KSČ lidové milice rozpustit.

Obr. 3. Území Českosloveska, po završení 2. světové války

1.5 Období po roce 1989

Jako průkopníky v odvětví musíme zmínit zejména JUDr. Františka Brabce, který chtěl znát stanovisko Ministerstva vnitra České republiky, jestli je právně možné vykonávání soukromé detektivní služby. Vyrozumění ze strany státu říká, že je možné tuto činnost provádět a k jakémusi právnímu zastřešení užít zák. 70/1983, §410 a §411 občasného zákoníku o obstarávání činností jiného. **§410** říká:

„(1) Jestliže má občan podle dohody obstarat záležitosti jiného, je povinen se řídit danými příkazy. Odchýlit se od nich může jen tehdy, jestliže je to nutné v zájmu toho, jehož záležitost obstarává, a nemůže-li včas dosáhnout jeho souhlasu.

(2) Není-li dohodnuto jinak, musí být obstarání záležitostí provedeno osobně. Bez dohody je možno obstarání záležitosti svěřit jinému, jen jde-li o záležitost, jejíž obstarání nestrpí odkladu a nelze-li včas dosáhnout souhlasu.“

A následně i paragraf §411:

„Kdo byl pověřen záležitostí obstarat, má právo na náhradu nutných nákladů s obstaráním spojených. Na odměnu má právo, pokud byla dohodnuta a odpovídá výsledku vynaloženého přičinění².“

Tento nálezn byl ještě doplněn o vyjádření v tom smyslu, že tato činnost nenahrazuje v žádném ohledu činnost státních orgánů, ale zahrnuje do sebe jen úkony, které by mohl provést sám příkazce – zákazník, této poskytované služby.

Nezávisle na činnosti JUDr. Brabce existovaly družstevní organizace, které poskytovaly jen omezený sortiment služeb, zejména služby hlídací. Pro úplnost to byly organizace Fenix, Cerber a další.

Uvolněním vnitropolitické situace (tj. období po tzv. Sametové revoluci) dovolilo, aby se na našem trhu objevily i firmy ze zahraničí. První takovou byla v roce 1990 SRN ZSD³ (Ziviler Sicherheitsdienst). Od roku 1991 u nás působila také firma SECURITAS ČR s.r.o., dceřiná společnost švédské Securitas AB, jenž byla registrována pod názvem Securiton International ČSFR spol. s r.o.

Všechny tyto agentury využívaly pro svoji činnost vyhlášky federálního ministerstva vnitra ze dne 20. října 1983 o ostraze majetku v socialistickém společenském vlastnictví tj. FMV č. 135/1983 Sb, ve které se uvádějí předpoklady pro pracovníka ostrahy, označení a jeho prokazování, dále také povinnosti, úkoly a oprávnění, kterými disponuje.

Pro legitimní fungování toho odvětví se ukázalo, že založení Asociace bezpečnostních a detektivních služeb Čech, Moravy a Slezska – ABDS, v roce 1990, byl jednoznačně krok správným směrem. Škoda jen, že se toto sdružení následovně rozštěpilo, pravděpodobně názorovým rozkolem, na dalších několik samostatně se prezentujících sdružení⁴.

---

² Československá socialistická republika. Občanský zákoník: PŘEHLED OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU ZÁSADY OBČANSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ. In *Sbírka zákonů*. 1983, 14/1983 Sb., 70, .

³ Zaslouhou této firmy (případně dalších transformací) a jejím působením na našem území, se dostal do obecného povědomí souhrnný název pro pracovníky soukromých bezpečnostních služeb a to „Černí šerifové“.

⁴ BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.

2 VYMEZENÍ POJMŮ SOUKROMÉ BEZPEČNOSTI A SUBSIDIÁRNÍ ROLE SBS, V BEZPEČNOSTNÍM PROSTŘEDÍ ČR

Pro snadné proniknutí do problematiky soukromě bezpečnostních služeb musíme objasnit některé pojmy. Toto je zejména důležité z pohledu dalšího pokračování mé práce a jejího tématu, kterým je Subsidiární role soukromých bezpečnostních služeb.

Definice bezpečnosti

„Bezpečnost je ochrana života a zdraví osob, ochrana majetku všeho druhu před ztrátami vzniklými v důsledku nehody, krádeže, podvodu nebo plenění a zahrnující všechny aspekty prevence ztrát“⁵.

Soukromá bezpečnostní služba

Macek vymezuje pozici soukromých bezpečnostních služeb takto: *„Plnění úkolů v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti spadá především do kompetence Policie ČR. Jedná se o plnění úkolů, které jsou vlastní každému demokratickému státu. Jejich zajišťováním jsou vytvářeny podmínky pro běžnou činnost a fungování všech složek, orgánů, institucí a institucí státu, jakož i každodenní život občanské společnosti.“*

Policie ČR však není jediným subjektem odpovědným za ochranu společenských vztahů v uvedené oblasti“⁶.

Smluvní bezpečnost

Podnikatelský subjekt (fyzická či právnická osoba) poskytuje, na základě smluvního vztahu, služby na bázi střežení osob, objektů či majetku.

---

⁵ BRABEC, F. a kol. *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*. Praha: Public History, 2001. 400 s. ISBN 80-86445-04-6.

⁶MACEK, P. a kol.: *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 1997. s. 130.

Vlastní bezpečnost (in house security)

Tato bezpečnostní služba je obvykle vykonávána svépomocí tj. vlastními pracovníky. Firma, která má zájem na ochraně svého majetku, osob nebo objektů, má za tímto účelem zaměstnané vlastní pracovníky, kteří tuto činnost vykonávají.

DSP (Door Security Personnel)

Tento pojem se může zdát jako absolutně neznámý, ale opak je pravdou. Působnost takového pracovníka je v nočních klubech, diskotékách, veřejných domech apod. Obvykle všude tam, kde se můžou udát mimořádné situace. Jeho primární činností je kontrola osob či místností, ve kterých je potenciální riziko vzniku mimořádných situací. Sekundární funkce může být taková, že už jen svou přítomností (fyzický fond, který bude budit respekt) zabezpečí všeobecný pořádek.

Bezpečnost v maloobchodě

Pod pojmem maloobchod se skrývají prostory, které sdružují cennosti, zboží a lidi. Vzhledem k tomu je riziko pro všechny zúčastněné osoby velké a přítomnost bezpečnostního pracovníka je více než vítaná. Zde můžeme vidět určitou podobnost s DSP, zásadní odlišností však je, že toto prostředí není zábavní, ale jedná se zejména o prostředí obchodů, supermarketů...

Definice bezpečnostního pracovníka

Bezpečnostní pracovník je taková osoba, která provádí některou ze soukromě bezpečnostních činností a za tyto úkony pobírá řádný plat. Jsou to například:

- Kontrola neoprávněného vniknutí do střeženého objektu a prevence proti takovému vniknutí, případně ohlášení a zadržení takového narušitele,
- vykonávání takového systému opatření, aby nedocházelo k útokům na soukromý majetek (vandalismus),
- zjišťování krádeží, zpronevěr, nesprávného užívání anebo zatajení takového soukromého majetku,

- preventivní opatření proti újmám na zdraví či dokonce na životech osob a k tomu spadající dohled nad dodržováním pravidel, směrnic, politik a praktik, které jsou pro takové konání nezbytné.

2.1 Soukromé bezpečnostní služby

Soukromé bezpečnostní služby jsou organizace, které poskytují specifickou podnikatelskou činnost z oblasti ochrany a ostrahy zájmů (oprávněných) pro fyzickou nebo právnickou osobu. Tyto služby jsou poskytovány na komerčním základě a jako každá jiná podnikatelská činnost je prováděna za úplatu a to za účelem zisku - poskytovatele. Podmínkou pro, poskytování těchto služeb, je disponování příslušným úředním osvědčením neboli koncesní listinou⁷.

Obecně se dá říci, že pojem soukromá bezpečnostní služba, je souhrnné označení několika činností, které se od sebe v mnohých případech liší, nicméně tento termín je zastřešuje. Pro úplnost a transparentnost je však lepší, když rozlišíme hlídací služby, služby poskytované soukromými detektivy, technické služby k ochraně majetku a osob a zajišťování vlastní ochrany, protože metody a formy, pomocí kterých jsou tyto činnosti realizovány, se diametrálně liší.

Úkony poskytované soukromými bezpečnostními službami označujeme jako soukromou bezpečnostní činnost. Pro vykonavatele této činnosti se v praxi uchytil termín soukromá bezpečnostní agentura.

Plnění povinností mezi subjektem služby poskytující a subjektem, který službu požaduje, je upraveno smluvním vztahem. Toto může být provedeno různými způsoby, nejčastěji však podle občanského zákoníku §§733 až 736, jenž se týká smlouvy o obstarání věci mezi zákazníkem a dodavatelem. Použít rovněž můžeme smlouvu příkazní taktéž občanského zákoníku dle §§724 – 732. V oblasti soukromých detektivů a poskytování jejich služeb je užívána smlouva mandátní podle §§566 až 576 obchodního zákoníku.⁸

---

⁷ BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.

⁸ MACEK, P. a kol. *Bezpečnostní služby*. Praha: POLICE HISTOR, 2001. s. 196. ISBN: 80-86477-03-7.

Jako klíčové faktory expanze soukromých bezpečnostních služeb můžeme oprávněně označit:

- a) Růst počtu trestných činů ve spojitosti se stupňující se brutalitou jakou jsou prováděny,
- b) snížený pocit bezpečí, který plyne z rostoucího pocitu ohrožení kriminálními živly,
- c) hrozby demonstrací, únosů., bombových útoků,
- d) nezadržitelný pokrok elektroniky (počítačové pirátství, vývoj alarmů...),
- e) nárůst objemu majetku v soukromém vlastnictví a ochota zaplatit si za nadstandardní zajištění takovýchto prostředků,
- f) nedůvěra ve státní aparát – zejména pak policii, státní zastupitelství a soudy, jež (jako orgány státní moci) nejsou schopny zastavit rostoucí zločinnost.

2.1.1 Hlídací služby

Hlídací služby jsou jednou z částí (činností), které poskytují soukromé bezpečnostní služby. Jejich činnost je upravena prostřednictvím živnostenského zákona a koncesované živnosti. Pracovník soukromé bezpečnostní služby má delegované pravomoci a i když není právoplatným zaměstnancem dané organizace – společnosti (ve které provádí činnost v rámci hlídací služby), má stejné povinnosti jako vlastní personál organizace, která si služby dané hlídací služby najímá.

Mezi základní činnosti, které zajišťují, hlídací služby patří:

- Statická nebo dynamická ostraha objektů a osob,
- bezpečnostní doprovody osob a vozidel,
- ostraha objektu založená na monitoringu.

Svoji činnost provádí obvykle ve stejnokroji s nějakým identifikačním prvkem (identifikační karta, přístupová karta...), aby byla usnadněna identifikace těchto pracovníků.⁹

---

⁹ BRABEC, F. a kol. *Hlídací služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 260 s. ISBN 80-85858-12-6.

Obr. 4. Pracovníci SBS, oblečení do jednotlivých stejnokrojů

2.1.2 Soukromá detektivní služba

Soukromá detektivní činnost spadá do oblasti soukromé bezpečnosti. Tato činnost je realizována soukromými detektivy nebo také soukromými detektivními kancelářemi.

Svojí činností uspokojují oprávněné zájmy nejrůznějších subjektů (právnícké osoby, fyzické osoby, organizace...) a k tomu jsou povinni se řídit živnostenským zákonem, který jejich činnost upravuje. Činnost soukromých detektivů, potažmo soukromých detektivních kancelářů, se specializuje na:

- Pátrání a vyhledávání informací o osobách,
- pátrání a vyhledávání informací o majetku,
- pátrání a vyhledávání informací narušiteli našich oprávněných zájmů.

Služby soukromých detektivů lze využít i ve zcela specifickém prostředí, jakými jsou živnostenské provozovny (hotely, restaurace, obchody, herny...) a to:

- Hotelový detektiv,
- detektiv v restauračních provozovnách,
- detektiv v zábavných provozech,
- služby detektivů v obchodních centrech, maloobchodech supermarketech...

Dalším uplatněním soukromých detektivů najdeme při řízeních u soudu nebo ve správních řízeních, kde soukromý detektiv může shromažďovat a vyhledávat informace, které by byly použity jako důkazní prostředky.¹⁰

Jako činnost, která soukromému detektivu moc nepřisluší, ale podstatou zasahuje do jeho kompetencí, je pátrání po osobách v souvislosti s vymáháním pohledávek, kterých se dopustil hledaný subjekt vůči klientovi (nájemci služeb). Soukromý detektiv by však neměl k samotnému vymáhání pohledávek vůbec přistupovat, protože to jednak nespadá do jeho kompetencí a také se leckdy pohybuje na hraně nebo za hranou zákona.

Obr. 5. Jedna z možných činností soukromého detektiva

2.1.3 Soukromí bezpečnostní specialisté

Většina populace si pod pojmem soukromí bezpečnostní specialisté jen těžko představí činnost, kterou tyto subjekty vykonávají. U detektivních služeb anebo hlídacích služeb je to o mnoho jednoznačnější, čím se tyto subjekty budou zabývat.

Soukromí bezpečnostní specialisté vykonávají tyto činnosti:

- Bezpečnostní audity,
- bezpečnostní analýzy,

---

¹⁰ BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.

- bezpečnostní poradenství,
- bezpečnostní prognózy,
- bezpečnostní projektování.

Služby soukromých bezpečnostních specialistů jsou většinou poskytovány jako doplňková služba v rámci ochrany majetku a osob hlídacími službami. Toto řešení není nejvhodnější a jádrem toho problému je i to, že současná právní úprava pojem soukromý bezpečnostní specialista vůbec neuvádí.¹¹

2.2 Subsidiární role soukromých bezpečnostních služeb na území České republiky

Označení subsidiární definuje slovník cizích slov jako přenesený význam slov podpůrný, dodatečný, pomocný atd. Proto i subsidiární role soukromých bezpečnostních služeb v našem bezpečnostním prostředí nenahrazuje v žádném případě činnost státních orgánů a institucí, zejména pak Policie ČR.

Avšak i sama policie není schopna ochránit všechny oprávněné zájmy, ať už fyzických, či právnických osob. Služby poskytované těmito subjekty jsou nasměrovány tam, kde podle zákona policie vykonává svoji činnost až subsidiárně – podpůrně. Jedná se zejména o sportovně-kulturní akce apod., kde se prvoplánově spoléháme na činnost pořadatelské služby.

Funkce soukromých bezpečnostních služeb musí být chápána především z pozice subjektu, který svou činnost zakládá hlavně na úkonech preventivního charakteru, tak aby minimalizoval možná rizika anebo jim úplně předešel.

Názor veřejnosti k problematice soukromých bezpečnostních služeb je převážně takový, že veškeré úkony, které vedou k posilování a udržování pocitu bezpečí a samotné bezpečnosti občana, má obstarávat výhradně stát a to za pomoci svých orgánů. Z tohoto plyne fakt, že

---

¹¹ BRABEC, F. *Ochrana bezpečnosti podniku*. Praha : Eurounion spol. s r.o., 1996. 203 s. ISBN 80-85858-29-0.

většina lidí se spoléhá v nouzových situacích především na pomoc státu a nad činností dalšího pilíře bezpečnosti – soukromé bezpečnostní služby, se jen se značnou nedůvěrou a jen zřídkakdy obrací. Oprávněnost takového názoru je diskutabilní. Nicméně to, že si za svou bezpečnost a za zabezpečení svých práv a svého majetku každý zodpovídá sám, přijímají některé subjekty jen s notnou dávkou nevole. Každý svým chováním aktivně ovlivňujeme svoji bezpečnost.

2.2.1 Subsidiární role hlídacích služeb

Jedná se o jednu ze základních činností soukromých bezpečnostních služeb. Tato činnost je provozována na základě platné koncesní listiny pro potřeby fyzické či právnické osoby, se kterou jsme smluvně vázání anebo pro potřeby organizace vlastní (podnik, firma atd.).

Hlídací služby zajišťují ve střeženém objektu tyto úkony:

- Ochrana majetku (movitý nebo nemovitý) a zařízení ve střeženém objektu,
- ochrana osob ve střeženém objektu, nacházejících se tam legálně.

Obecně lze říci, že většina úkonů prováděných hlídacími službami, jsou systémová opatření preventivního charakteru, která vedou (nebo by měla vést) ke zvýšení ochrany života a zdraví návštěvníků, zaměstnanců objektu střeženého hlídací službou. Mezi další úkoly patří kontrola a zabezpečení bezporuchového provozu činnosti (např. výrobní linka) najímatele.¹²

Hlídací služby mají primárně zabránit protiprávní činnosti širokospektrálního charakteru, které se vztahují k osobám a majetku, jež se ve střeženém objektu nacházejí. Zahrnout sem však musíme i zabezpečení veřejného pořádku. Vyplyvá z toho skutečnost, že je důležité, aby hlídací služby splňovaly zejména tyto podmínky – povinnosti:

- S ohledem na chráněný zájem - při zaznamenání jakékoliv trestné či protiprávní činnosti, přiměřenou silou zakročit.

---

¹² BRABEC, F. a kol. *Hlídací služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 260 s. ISBN 80-85858-12-6.

- V případě hrozícího nebezpečí, které by nebylo v možnostech hlídací služby zvládnout, je povinností kontaktovat jednotky IZS (Policie ČR, Hasičský záchranný sbor a také zdravotnická záchranná služba).
- Další prioritou musí být znovunastolení veřejného pořádku, obnovení klidu či jeho průběžné udržování.
- Zachovávat ostražitost a pozornost v tom smyslu, aby se včasné dalo zjistit a posoudit nebezpečí, které v sobě skrývají havárie, požáry a další mimořádné situace obvykle způsobené technickou poruchou, nedbalostí či zlým úmyslem člověka (sabotéra).
Následovně zaujímat taková opatření, aby došlo k odvrácení rizikové situace.
- V rámci prevence provádět při práci taková opatření, aby nedocházelo k újmám na zdraví zaměstnanců (návštěvníků) či majetku firmy.

Ze stručného výčtu činností prováděných hlídacími službami docházíme ke zjištění, že tyto složky nemají za úkol působit jakkoliv represivně, ale spíše za pomoci preventivních opatření aktivně přispět ke snižování rizika vniku jakékoliv újmy.

2.2.2 Subsidiární role soukromých detektivních služeb

Pomoci soukromých detektivních kanceláří se obvykle dožadujeme vždy, když nám z nejrůznějších důvodů nepomůžou orgány státní moci. Proto musíme konstatovat, že soukromé detektivní kanceláře mají v normálně fungující demokratické společnosti nezastupitelnou roli. Soukromí detektivové, v rámci detektivní činnosti, jsou platní zejména tím, že kvalifikovaným způsobem zajišťují a zjišťují informace o důkazech a důkazních materiálech. Tuto činnost provádějí obvykle proto, že advokáti mají v této oblasti značně omezené možnosti, jak se k těmto materiálům dostat. Následné uplatnění takovýchto skutečností, nabytých prostřednictvím soukromých detektivů, bývá při soudních nebo správních kauzách a dalších občanskoprávních či trestních řízeních.

Na základě své profesionality a vysokého morálního kreditu se stávají dalším prvkem společenské kontroly v oblasti bezpečnosti. Svou činností vedou k upevnování a i posilování jistot v právo a pořádek občana.

Tato činnost má ryze komerční charakter a je zastřešena živnostenským zákonem jako koncesovaná živnost, od ostatních živností se diametrálně odlišuje. Skrývá v sobě systém

vylučných opatření, která jsou převážně neveřejné (např. formy, metody a prostředky jak tyto informace získat).

Soukromý detektiv se v mnoha případech bude střetávat se sociálně patrickými jevy nebo konfliktními procesy. Tyto jevy obvykle provázejí činnosti, které mají známky protiprávního jednání. Má-li být detektiv platným podílníkem na ochraně lidských práv a svobod, nemůže se spoléhat pouze na zkušenosti dříve získané. Tyto zkušenosti by měl nejlépe rozšířit o znalosti z oblastí mezilidských a společenských vztahů, tak aby tyto situace, do kterých bude zainteresován, byl schopen efektivně analyzovat.

Činnosti soukromých detektivních služeb v žádném případě nemohou konkurovat úkonům, které jsou v kompetenci výhradně Policie ČR, nicméně jako další pilíř bezpečnosti, přispívají k upevnování právního povědomí každého z nás. Možnost souběžného šetření jedné věci dvěma na sobě nezávislými subjekty minimalizuje možnost toho, že by některé důkazní materiály nespátřily světlo světa a tím pádem by nám tato skutečnost mohla přivodit nemalé škody. Absolutní odkázanost na stát je v mnoha případech kontraproduktivní.

Další situace, kde soukromí detektivové působí subsidiárně k práci Policie ČR, nastává v případech, kdy záležitost spadající pod náš oprávněný zájem naopak nespadá do kompetence Policie ČR anebo do kompetencí jiných orgánů státní moci, protože tam neshledají tyto orgány žádný oprávněný zájem. Tato hluchá místa pokrývají služby soukromých detektivů. Nejčastěji se s tímto jevem setkáváme v oblasti podnikatelského sektoru.

Další nespornou výhodou je, že soukromý detektiv je schopen vyhledat i latentní – neaktivní formu trestné činnosti namířenou proti našim oprávněným zájmům.

Aby se činnost soukromých detektivů, vepsala do našeho podvědomí s pozitivním puncem, je třeba delšího časového úseku. K tomu by jistě přispěla i právní úprava této činnosti, která by jasně stanovila zákonná oprávnění pro vykonávání této činnosti. Současná úprava, kterou poskytuje živnostenský zákon, je nedostačující a domnívám se, že k rozvoji soukromé detektivní služby moc nepřispívá. Na druhou stranu je třeba, aby si soukromé

detektivní služby svým seriózním přístupem budovaly dobré jméno v očích veřejnosti a tím si vylepšovaly svou výchozí pozici.¹³

---

¹³ BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.

3 PRÁVNÍ ASPEKTY SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOSTI

Absencí zákona, který by přímo upravoval činnost soukromých bezpečnostních služeb, vzniká situace, že musíme pro tuto činnost používat jiných zákonů, které pro tuto činnost nebyly prvoplánově určeny, nicméně spadají do jejich platnosti. Jsou to zejména:

- Ústava České republiky a spolu s ní Listina základní práv a svobod,
- občanský zákoník a občanský soudní řád,
- trestní zákon,
- obchodní zákoník,
- trestní řád,
- živnostenský zákon,
- zákoník práce,
- občanský soudní řád.

3.1 Listina základní práv a svobod

Je základní právní normou České republiky. Od této normy se odvíjejí další právní úpravy a nesmějí s ní být v rozporu¹⁴. Vycházíme zejména z článku **č. 17**, který zaručuje nárok na informace. Tato definice uvádí v život hlavní myšlenku detektivní činnosti – získávání informací za předpokladu oprávněných zájmů. Jedním z mantinelů, se zde stává článek **č. 7** zaručující nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, následovně pak článek **č. 10**, jenž stanovuje ochranu lidské důstojnosti a článek **č. 12** týkající se nedotknutelnosti obydlí.

Z toho vyplývá, že činnost soukromého detektiva je povolena za předpokladu dodržení ostatních uvedených ustanovení.¹⁵

---

¹⁴ Jestli jsou, nebo nejsou v rozporu, rozhoduje na právní podnět Ústavní soud.

¹⁵ BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.

3.2 Občanský zákoník

Občanský zákoník¹⁶ je základním právním kodexem, který si dotýká soukromého hmotného práva. Obsahuje jak práva osob, tak třeba i právní smluvní vztahy. Pro činnost soukromých bezpečnostních služeb využíváme hlavně tato právní ustanovení:

§ 6 „Jestliže hrozí neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může ten, kdo je takto ohrožen, přiměřeným způsobem zásah sám odvrátit.“

§ 11 „Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.“

Toto právo si člověk může uchránit svépomocí, a však když toho není schopen, nebo raději využije kvalifikované pomoci, může využít služeb soukromých bezpečnostních agentur.

§ 126 „(1) Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně zasahuje; zejména se může domáhat vydání věci na tom, kdo mu ji neprávem zadržuje. (2) Obdobné právo na ochranu má i ten, kdo je oprávněn mít věc u sebe.“

U tohoto paragrafu opět narážíme na to, že, v tomto případě vlastník, má právo na užívání si své věci a pokud mu tak není dopřáno, může se bránit. Proto jedním z opatření, které může provést je, že si na ochranu svých zájmů najme zástupce - soukromou bezpečnostní agenturu. Toto řeší níže uvedený § 22.

§ 22 „(1) Zástupcem je ten, kdo je oprávněn jednat za jiného jeho jménem. Ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.

(2) Zastupovat jiného nemůže ten, kdo sám není způsobilý k právnímu úkonu, o který jde, ani ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného.“

§ 417 „(1) Komu škoda hrozí, je povinen k jejímu odvrácení zakročit způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení.

(2) Jde-li o vážné ohrožení, má ohrožený právo se domáhat, aby soud uložil provést vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící škody.“

Z výše uvedeného paragrafu vyplývají možnosti, za kterých můžeme využít služeb soukromého detektiva. To je, když nám hrozí škoda, může oprávněná osoba preventivně

---

¹⁶ Česká republika. Občanský zákoník. In *Sbírka zákonů*. 1964, 1964, 19, 40, s. 203-237.

zakročit. S ohledem na možné následující soudní řízení, má právo oprávněná osoba nebo zástupce této osoby - soukromý detektiv, získávat a shromažďovat informace a důkazy použitelné v rámci případného soudního řízení.

3.3 Občanský soudní řád

Občanský soudní řád¹⁷ je nejdůležitějším pramenem v rovině procesního občanského práva. Pro potřeby soukromých detektivů lze využít:

§ 120 odst. 1 *„Účastníci jsou povinni označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede.*

§ 125 *„Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů a právnických osob, listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud.“*

§ 126 odst. 1 *„Každý občan je povinen dostavit se na předvolání k soudu a vypovídat jako svědek. Musí vypovědět pravdu a nic nezamlčovat. Výpověď může odepřít jen tehdy, kdyby jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým; o důvodnosti odepření výpovědi rozhoduje soud.“*

Po přečtení těchto vybraných paragrafů snadno dospějeme k názoru, že účastník soudního řízení má právo si opatřovat a shromažďovat informace, které by byly použitelné při soudním řízení. Pro tyto úkony si pak může najmout služeb soukromého detektiva, který však může být i následně předvolán jako svědek.

3.4 Trestní zákon

Občan, soukromý detektiv a stejně tak i pracovník soukromé bezpečnostní služby, se může dostat do situace, kdy bude ohrožen na životě či zdraví. V této situaci může využít

---

¹⁷ Česká republika. Občanský soudní řád. In *Sbírka zákonů*. 1993, 1993, 59, 240, s. 1177-1178.

obránných prostředků (obránných zákroků), aby svůj život, či zdraví, uchránil před újmou. Musí však činit dle trestního zákona¹⁸ a jeho ustanovení:

§ 28 o krajní nouzi „(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“

§ 29 o nutné obraně „(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“

3.5 Obchodní zákoník

Obecně jako podnikatelská činnost má i činnost soukromých bezpečnostních služeb svoji úpravu v obchodním zákoníku¹⁹. Důležitým shledáváme pro obecné uchopení pojmu podnikání a jeho podstaty v:

§ 2 odst. 1 „Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.“

Rovněž nezbytná je i definice toho, kdo je podnikatel.

§ 2 odst. 2 „Podnikatelem podle toho zákona je:

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů.“

---

¹⁸ Česká republika. Trestní zákon. In *Sbírka zákonů*. 2009, 2009, 11, 40, s. 358-359.

¹⁹ Česká republika. Obchodní zákoník. In *Sbírka zákonů*. 1991, 1991, 98, 513, s. 2474.

3.6 Trestní řád

Účelem trestního řádu²⁰ je “ upravit postup orgánů činných v trestním řízení tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Řízení přitom musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti.“

Pro potřeby pracovníků soukromé bezpečnostní agentury, ale i obyčejného občana můžeme uplatnit:

§ 76 odst. 2 „Osobu, která byla přistižena při trestném činu, smí zadržet kdokoli, je-li toho nezbytně třeba e zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazu. Je však povinen odevzdat zadrženého ihned prokurátorovi anebo vyšetřovacímu nebo bezpečnostnímu orgánu; zadrženého příslušníka ozbrojených sil může též odevzdat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil anebo správci posádky. Nelze-li zadrženého takto odevzdat, je třeba některému z uvedených orgánů zadržení aspoň ihned oznámit.“

Z výše uvedeného paragrafu jasně vyplývá to, že jsou nám poskytnuty prostředky k tomu, abychom osobu páchající zadrželi na nezbytně potřebnou dobu a za použití vhodných donucovacích prostředků.

3.7 Živnostenský zákon

Jelikož činnost soukromých bezpečnostních služeb spadá do působnosti obchodního zákoníku, je třeba zmínit vztah mezi soukromě bezpečnostní činností a živnostenským zákonem²¹, který uvádí živnosti, jenž pro svoji funkci potřebují státní souhlas– koncesní listinu, jakožto státní regulaci podnikání.

---

²⁰ Česká republika. Zákon o trestním řízení soudním. In *Sbírka zákonů*. 1961, 1961, 66, 141, s. 526.

²¹ Česká republika. Zákon o živnostenském podnikání. In *Sbírka zákonů*. 1991, 1991, 87, 455, s. 2122-2158.

Pro naše potřeby je důležitý § 9 definující a odlišující jednotlivé druhy živností.

§ 9 „Živnosti jsou:

- a) ohlašovací, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení,
- b) koncesované, které smějí být provozovány na základě koncese.“

Jako koncesované živnosti jsou uvedeny v příloze č. 3, živnostenského zákona, pro nás zajímavé živnosti:

- a) Služby soukromých detektivů,
- b) ostraha majetku a osob,
- c) poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.

Neméně důležitou součástí jsou **obsahové náplně**²², těchto koncesovaných živností, ve kterých je vymezena činnost subjektů poskytujících služby v průmyslu komerční bezpečnosti.

a) Služby soukromých detektivů

„Obsahovou náplní živnosti jsou služby spojené s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem, se získáváním informací, týkajících se osobního stavu občanů, fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, se získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, a s vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství. K žádosti o koncesi se vyjadřuje Ministerstvo vnitra (podle § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb., tj. z hlediska lustrace). Podle § 27 odst. 1 a 2 ŽZ je podmínkou provozování živnosti bezúhonnost všech zaměstnanců podle živnostenského zákona. Vlastní provozování živnosti není speciálně upraveno žádným zvláštním právním předpisem, souvisí s ním především obecná úprava práv a povinností daná občanským zákoníkem a předpisy upravujícími ochranu osobních údajů.“

---

²² Česká republika. Zákon o živnostenském podnikání. In *Sbírka zákonů*. 2000, 2000, 133, 469, s. 7256-7259.

b) Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob

„Obsahovou náplní živnosti je poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku. Patří sem zejména ostraha při přepravě peněz, cenností či jiného majetku, ochrana osob a vymezených zájmů, zajišťování pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocování bezpečnostních rizik a zpracováním plánů ochrany a provozování centrálních pultů ochrany. K žádosti o koncesi se vyjadřuje Ministerstvo vnitra (podle § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb., tj. z hlediska lustrace). Podle § 27 odst. 1 a 2 ŽZ je podmínkou provozování živnosti bezúhonnost všech zaměstnanců podle živnostenského zákona. Vlastní provozování živnosti není speciálně upraveno žádným zvláštním právním předpisem. Souvisí s ním především obecná úprava daná občanským zákoníkem a zákonem o zbraních a střelivu.“

c) Poskytování technických služeb ochraně majetku a osob

„Obsahovou náplní živnosti je projektování, montáž, údržba, revize a opravy elektronických zabezpečovacích systémů k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy, včetně zabezpečovacích systémů a zařízení umožňujících sledování pohybu a projevů osob v objektech a jejich okolí.

Patří sem i montáž, údržba, revize a správa mechanických zabezpečovacích systémů, dodatečně zvyšujících účinnost běžných standardů zabezpečení majetku a osob. K žádosti o koncesi se nevyjadřuje žádný orgán státní správy, podmínkami podle § 27 odst. 2 ŽZ jsou bezúhonnost všech zaměstnanců podle tohoto zákona.

Vlastní provozování živnosti není speciálně upraveno žádným zvláštním právním předpisem. Souvisí s ním především právní předpisy upravující vlastní výkon příslušných odborných činností, jako je například:

- vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 20/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená elektrická zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti;*
- vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice;*

- *nařízení vlády č. 426/2000 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na rádiová a na telekomunikační koncová zařízení;*
- *nařízení vlády č. 17/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na elektrická zařízení nízkého napětí, nebo*
- *nařízení vlády č. 18/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na výrobky z hlediska jejich elektromagnetické kompatibility.“*

3.8 Zákoník práce

Zákoník práce²³ lze popsat jako právní normu upravující vztah mezi zaměstnancem, zaměstnavatelem a smluvní vztahy, které uzavřou mezi sebou. Dále také:

- „a) upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli; tyto vztahy jsou vztahy pracovněprávními,*
- b) upravuje rovněž právní vztahy kolektivní povahy. Právní vztahy kolektivní povahy, které souvisejí s výkonem závislé práce, jsou vztahy pracovněprávními,*
- c) zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství,*
- d) upravuje též některé právní vztahy před vznikem pracovněprávních vztahů podle písmene a).“*

Jako stěžejní se zde ukazují paragrafy upravující právo na bezpečnost a ochranu zdraví, při vykonávání svého zaměstnání.

§ 101 odst. 1 *„Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců, při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.“*

§ 106 odst. 1 *„Zaměstnanec má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích práce.“*

---

²³ Česká republika. Zákon zákoník práce. In *Sbírka zákonů*. 2006, 2006, 84, 262, s. 3165-3170.

Pro úplnost musíme však rozlišovat vztah – pracovněprávní, který mezi sebou uzavře zaměstnavatel a zaměstnanec soukromé bezpečnostní služby. Tento vztah se diametrálně liší od služebního poměru, který uzavře Policie ČR se svým příslušníkem.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PRÁVNÍ ÚPRAVA SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

Absence právní úpravy primárně určené pro regulaci soukromých bezpečnostních služeb zatím chybí. Bezpečnostní experti parlamentních politických stran, chtějí každý prosadit odlišnou vizi toho, jak by podle nich měl takový zákon vypadat, můžeme vidět níže.

4.1 Právní úprava SBS z pohledu KSČM

Zdeněk Maršíček, stínový ministr vnitra za Komunistickou stranu Čech a Moravy, definuje činnost soukromých bezpečnostních služeb takto: *„Soukromé bezpečnostní služby vykonávají svou činnost v souladu s požadavky živnostenského zákona jako koncesované živnosti zejména v oblasti ostrahy majetku a osob, služeb soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob. Žádná jiná právní regulace soukromých bezpečnostních služeb neexistuje.“*

Podle Zdeňka Maršíčka, aby bylo možné hlouběji zapojit soukromý sektor (soukromé bezpečnostní služby nevyjímaje) do ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti, kterou způsobuje špatná až neutěšená situace u Policie ČR v oblasti personalistiky²⁴, je nutné, aby se zpřísnila právní regulace těchto služeb. K tomu by patřilo i kladení vyššího důrazu na bezúhonnost, zdravotní a odbornou způsobilost potřebnou k vykonávání této činnosti.

Dále se pozastavuje nad tím, že provozování soukromých bezpečnostních služeb se od ostatních podnikatelských činností značně odlišuje. Odlišnost vidí hlavně v tom, že jsou zde ovlivňovány právní poměry třetích osob, které však nejsou zainteresovány do smluvního vztahu mezi zákazníkem (klientem) a dodavatelem služby (soukromou bezpečnostní agenturou). V rámci detektivních činností, nebo při zajišťování pořádku na sportovních či kulturních akcích, proto může docházet k zásahům do osobních práv a svobod občana (jakoby třetí strany tohoto smluvního vztahu). Kvůli těmto aspektům je nutné, aby pracovníci takovýchto subjektů, splňovali pokud možno ty nejvyšší kritéria pro posuzování morálního kreditu a bezúhonnosti, jenž jsou teď nastavena pro všechny podnikatelské subjekty více či méně stejně.

---

²⁴ Neutěšenou personální situaci připisuje na účet nepovedené reformě Policie ČR (zákon č. 273/2008 Sb).

Své připomínky, na nedostačující právní úpravu, odůvodňuje takto: „Výkon činností zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb představuje téměř neustálý kontakt s veřejností, zpravidla s osobami stojícími mimo smluvní vztah mezi zákazníkem a dodavatelem. Z těchto důvodů je nezbytné, aby takové činnosti vykonávali zaměstnanci odborně a zdravotně způsobilí, s vyšší úrovní obecného právního vědomí, znali postupů při jednání s fyzickými osobami, kteří jsou schopni zvládat případné stresové stavy a fyzicky jsou schopni vydržet zvýšenou námahu při výkonu služby. Proto je žádoucí, aby byl požadavek odborné a zdravotní způsobilosti zakotven v zákoně jako obligatorní povinnost a byl průběžně ověřován.“²⁵

V celém svém vyjádření k této problematice vyzvedává nedostatečnost stávající právní úpravy v podobě živnostenského zákona. Jako hlavní řešení je zde uvedeno přijetí „speciálního“ zákona pro soukromé bezpečnostní služby, v této právní normě by bylo blíže specifikováno například činnost, způsob použití zbraní, použití donucovacích prostředků a podmínky za jakých by tyto prostředky mohly být použity.

Obr. 6. Logo Komunistické strany Čech a Moravy

4.2 Právní úprava SBS z pohledu ČSSD

Dle slov Jeronýma Tejce, stínového ministra vnitra za Českou stranu sociálně demokratickou, jeho strana usilovně pracuje na přijetí zákona o nestátních (soukromých) bezpečnostních službách. Jako neudržitelný stav, zde uvádí dnešní situaci, kdy pro víc jak 50tisíc lidí, pracujících v průmyslu komerční bezpečnosti, neexistuje, kromě živnostenského zákona, žádná přesná právní ustanovení.

---

²⁵ MARŠÍČEK, Zdeněk. Postavení a role soukromých bezpečnostních služeb. Haló *noviny* [online]. 20. 1. 2011, [cit. 2011-05-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.kscm.cz/article.asp?thema=2742&item=53236>>

Jako alarmující uvádí to, že činnost těchto agentur zůstává mnohdy mimo pozornost zákona. Cílem nového zákona pak má být přesné vymezení jakýchsi mantinelů, které budou usměrňovat činnost bezpečnostních agentur na přijatelnou mez. Zákon by také měl obsahovat nárůst nástrojů pro kontrolu činností, ze strany státu. Požadavky na vysoké kvalifikační předpoklady (odborné přezkušování) a v neposlední řadě také na absolutní bezúhonnost, která zde bude definována taktéž.

Zákon by však neměl zvýhodňovat tzv. velké hráče na trhu a ty malé znevýhodňovat a naopak. Nesmí se však ani stát nástrojem pro výrazné rozšíření pravomocí těchto subjektů. Jako kontraproduktivní až nežádoucí zde uvádí situaci, když by se přímo na jeho tvorbě v roli náměstků ministra vnitra podíleli představitelé nebo bývalí zaměstnanci bezpečnostních agentur. Podezření ze střetu zájmu by zde bylo zcela namístě. Nevylučuje však použití zkušeností a návrhů jednotlivých profesních organizací, které sdružují jednotlivé bezpečnostní agentury.²⁶

Česká strana sociálně demokratická se obává postupný zprivatizováním veřejných služeb a v souvislosti s tímto zákonem zejména v oblasti bezpečnosti státu. Přípravenost jednat, o tomto zákonu, dokládá návrhem, aby koncepce a hlavní principy byly projednány a schváleny v poslanecké sněmovně, zejména pak výborem pro obranu a bezpečnost. Za tvůrce toho zákona si dokážou představit ministerstvo spravedlnosti.

Obr. 7. Logo České strany sociálně demokratické

---

²⁶ TEJC, Jeroným. *Oficiální internetové stránky České strany sociálně demokratické* [online]. 28. 7. 2010 [cit. 2011-05-08]. Zákon o soukromých bezpečnostních službách. Dostupné z WWW: <<http://www.cssd.cz/inews/aktualne/zakon-o-soukromych-bezpecnostnich-sluzbach-musi-byt-pripravovan-bez-rizika-stretu-zajmu>>.

4.3 Právní úprava SBS z pohledu TOP09

Názor na současnou situaci v oblasti soukromých bezpečnostních služeb, mi na moji žádost poskytl člen parlamentní strany TOP09 a taktéž člen komise za bezpečnost Matěj Fichtner.

Podle jeho názoru, zde existuje právní vakuum spočívající v tom, že bezpečnostní služby působí pouze v rámci živnostenského zákona, což je zcela nedostačující a je třeba tuto oblast upravit.

Jeho koncept však nevychází z toho, že by snad bezpečnostní služby měly mít více pravomocí. Jde pouze o to rozvinout právní úpravu obsaženou v živnostenském zákoně. Současný stav má totiž neblahý vliv na právní jistotu občanů a firem. Uvedu příklad z praxe – soukromý detektiv na základě Vaší objednávky sbírá informace o osobě, která Vás hodlá připravit o majetek například tím, že při soudním řízení s Vámi tvrdí určité skutečnosti, o kterých víte, že jsou lživé. Přitom jinak než za pomoci audio-videonahrávky to u soudu nemáte šanci prokázat. V současné době je situace taková, že některé soudy umožňují použití audio-videonahrávky jako důkazu v případě, že byla pořízena soukromým detektivem. Argumentují přitom právě živnostenským zákonem, kdy výklad soudu je takový, že živnostenský zákon počítá s tím, že detektivové budou sbírat informace tohoto typu a že živnostenský zákon je tedy k této činnosti opravňuje, což znamená, že nahrávka byla pořízena v souladu se zákonem a může u soudu sloužit jako důkaz. Jiné soudy se však s touto situací vypořádávají tak, že detektiv právo pořizovat audio-videonahrávku nemá, a tudíž tato videonahrávka jako důkaz sloužit nemůže.

Dále konstatuje, že proti klasickým službám fyzické ostrahy nelze nic namítat, protože soukromé společnosti mají právo si najímat od soukromých bezpečnostních služeb, pracovníky fyzické ostrahy, aby tak chránili svůj majetek. Mezi další přínosy jsou zejména ekonomické (finanční) úspory, když si například městský úřad, místo využívání městských strážníků, najme formou outsourcingu bezpečnostní agenturu, aby prováděla ostrahu, recepční službu nebo také i úklidovou službu, která bývá častou v sortimentu služeb poskytovaných agenturami.

Avšak v rozporu z jeho přesvědčení je to, když soukromá bezpečnostní agentura vstupuje do vztahu mezi státem (městem) a občanem. Jako hlavní rizika vyzvedává nedostatečnou kvalifikaci pracovníků, nebo například možnost šikanování „nepohodlných“ subjektů (občanů nebo firem).

Závěrem svého vyjádření dodává, že je přesvědčen, že v oblasti přímého výkonu policejní služby a v citlivých oblastech, kde stát nebo město autoritativně vystupuje vůči občanovi, nemá soukromá bezpečnostní agentura co pohledávat.

Obr. 8. Logo politické strany TOP 09

4.4 Právní úprava SBS z pohledu ODS

Rozhodl jsem se proto použít vyjádření Jaroslava Salivara, bývalého náměstka ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost, který se, ve svém vystoupení na ideové konferenci Občanské demokratické strany – VIZE 2020, dotkl problematiky soukromých bezpečnostních služeb²⁷.

Jaroslav Salivar zde vyvrací obecně přijatý mýtus, že v oblasti vnitřní bezpečnosti za vše zodpovídá stát a že by měl provádět všechny úkony k posilování bezpečnosti občana a ochraně jeho majetku. Princip jakési subsidiarity spočívají v tom, že stát zajišťuje ty úkony a tu činnost, na kterou nestačí právní postavení fyzické nebo právnické osoby nestačí (občanský nebo podnikatelský sektor). Pro příklad udává pořádání sportovně-kulturních akcí (fotbalová utkání), kde v dřívější době Policie ČR suplovala funkci pořadatelské služby. Soukromě bezpečnostní činnost zde pojmenovává jako jakýsi byznys, do kterého by Policie ČR neměla zasahovat do té doby, dokud nevznikne taková situace, že nebude v silách a ani zákonných možnostech tuto situaci zvládnout a hrozila by možnost

---

²⁷ SALIVAR, Jaroslav. *Ideová konference občanské demokratické strany VIZE 2020* [online]. 14. 12. 2009 [cit. 2011-05-16]. VIZE 2020 - ODS BUDE DÁL PROSAZOVAT A BRÁNIT SVOBODU. Dostupné z WWW: <<http://www.vize2020.cz/prubeh/brno#>>.

újmou na zdraví či majetku subjektů zúčastněných. Primárně však za tyto věci bude odpovědný ten, kdo tyto služby za úplatu poskytuje – soukromá bezpečnostní služba (agentura).

Jako hlavní přínos zde uvádí to, že Policie ČR se má šanci věnovat výlučně tomu, co jí náleží a to je zejména ochrana veřejného prostranství, udržování a obnovování veřejného pořádku a také úspory v oblasti lidských zdrojů (úrazy spojené s výkonem služebního poměru) a v oblasti finančních úspor (mzda policisty a naproti tomu mzda pracovníka soukromé bezpečnostní agentury).

Dále jsem získal vyjádření Ivany Řápkové, členky Výboru pro obranu a bezpečnost za ODS, která do zákona o soukromých bezpečnostních službách bude prosazovat toto:

- přísné postihy za zásahy do soukromí občanů proto, aby byla zajištěna jeho ochrana a nedotknutelnost
- odmítá zřízení profesní komory s povinným členstvím
- kompetence směrem k regulaci soukromých bezpečnostních agentur bude plnit stát
- výrazné sankce vůči soukromým bezpečnostním agenturám za porušení zákona
- licence bude udělovat, soukromým bezpečnostním agenturám, stát
- přijetí nové právní úpravy nebude vést ke zjednodušení procesu získávání a nakládání se střelnými zbraněmi a operativní technikou

Obr. 9. Logo Občanské demokratické strany

4.5 Právní úprava SBS z pohledu VV

Radek John, bývalý ministr vnitra za parlamentní stranu Věci Veřejné, je rozhodnut, že bude v tvorbě nového zákona, týkajícího se soukromých bezpečnostních služeb, jeho rezort pokračovat. Obává se však, že účelová medializace tohoto ožehavého tématu, může celý tento nastartovaný proces nadále zkomplikovat. John také uvedl, že nepřijetí zákona pod záminkou politického soupeření by bylo ke škodě celé společnosti.

Jako prvořadou záležitost shledává urychlené přijmutí jakési předlohy či konceptu, aby se tím co nejrychleji omezilo či úplně vymítlo právní vakuum, které s sebou nese řadu negativních vlivů. Pro příklad uvedl, že dosud není jasné, jaké služby smí či nesmí soukromá bezpečnostní agentura poskytovat či nabízet.

Prioritou se to stává i proto, že zákon o soukromých bezpečnostních smlouvách je zakotven v koaliční smlouvě. Tento bod byl navržen koaličním partnerem a to Občanskou demokratickou stranou – ODS a následně byl schválen všemi koaličními partnery.

Závěrem svého vyjádření dodal, že k vytvoření zákona o soukromých bezpečnostních službách dali popud zástupci těchto subjektů čili zástupci jednotlivých agentur. Existenci pracovní skupiny v rámci sněmovny potvrdil a dodal, že její složení jde, napříč politickým spektrem to znamená, že jsou tam zástupci i opozice. Zaručil se za to, že činnost pracovní skupiny, která má na starosti tento zákon, bude pokračovat.²⁸

Obr. 10. Logo policické strany Věci veřejné

4.6 Právní úprava SBS z pohledu ASBS

Prezident asociace soukromých bezpečnostních služeb JUDr. Jiří Kameník, se k zákonu o soukromých bezpečnostních službách vyjádřil takto: „*Tento zákon v jednom místě představuje přímo návod ke korupci.*“ V zákonu je několik sporných míst, prvním z nich je licence s dobou platnosti 5let, kterou by udělovalo Ministerstvo vnitra. Jako oprávněnou tuto úpravu můžeme snad shledat v případě, že nově vzniklý podnikatelský subjekt bude prokazovat svoji spolehlivost a kompetentnost, ale v případě již zavedené a dlouhodobě fungující firmy, na poli soukromých bezpečnostních služeb, je platnost licence na pouhých 5let zcela nepřijatelná a to z hlediska uzavírání dlouhodobých smluvních vztahů mezi klientem a dodavatelem bezpečnostních služeb. Mohlo by se pak stávat, aby firma dostála

---

²⁸ MEDIAFAX.CZ. *Epravo.cz* [online]. 1. 10. 2010 [cit. 2011-05-11]. Ministerstvo vnitra připraví zákon o bezpečnostních agenturách. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/zpravodajstvi/ministerstvo-vnitra-zakon-o-bezpecnostnich-agenturach-pripravi-slibuje-john-67061.html>>.

svým závazkům, že by si získání licence mohla soukromá bezpečnostní agentura tzv. „pojistit“ úplatkem. Dalším hluchým místem toho zákona je, podle JUDr. Kameníka, ustanovení, že firma může přijít o licenci i v případě, že orgán dohledu (Policie ČR) zjistí, že pracovníka agentury je pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek. Za toto pochybení „slabého“ jedince je následně potrestána celá firma. Toto označuje jako prokorupční legislativu.

Doslova paskvilem zde pojmenovává, prezident ASBS, pasáž zákona o soukromých bezpečnostních službách, ve které se řeší dohled nad těmito specifickými subjekty. Úplný odklon od návrhu předkládaného ASBS je v tom, že asociace navrhovala, aby dohled nad činností vykonávala profesní komora, podobně jako je tomu například u advokátů či lékařů a stát by v této komoře měl svého zástupce. Nicméně zákon počítá s tím, že tento dozor bude vykonávat Ministerstvo vnitra, které je zároveň předkladatelem tohoto zákona. Zcela na místě jsou pak obavy, z hrubých zásahů do smluvních vztahů dvou subjektů.

Závěrem svého vyjádření se JUDr. Kameník pozastavuje nad samotnými okolnostmi vzniku tohoto zákona.²⁹

Obr. 11. Logo Asociace soukromých bezpečnostních služeb

---

²⁹ MAŠEK, Petr. *Parlamentnilisty.cz* [online]. 28. 4. 2011 [cit. 2011-05-11]. Pleťl bič na bezpečnostní agentury. Než ho vyhodil Kubice. Dostupné z WWW: <<http://www.parlamentnilisty.cz/parlament/195533.aspx>>.

4.7 Právní úprava SBS z mého subjektivního pohledu

Z prohlášení jednotlivých politických stran ohledně této připravované právní úpravy soukromých bezpečností jasně vyplývá, že obě strany (politická reprezentace a profesní organizace) mají zájem ve vyplnění jakéhosi právního vakua, ve kterém teď soukromé bezpečnostní agentury vykonávají svojí činnost a zamezení tak možnosti vzniku protiprávních praktik. Rovněž shledávají stávající právní zastřešení, které poskytuje živnostenský zákon, jako nedostačující. Patříčné požadavky na zdravotní a odbornou způsobilost, doplněny o vysoký morální kredit a bezúhonnost, berou všechny zainteresované subjekty za samozřejmost a nezbytnou součást připravovaného zákona. Tímto však výčet vše názorových průsečíků končí.

Opozice má problém zejména s personálním složením výboru, který podobu zákona a samotný zákon zpracovává. Jedná se o nepodložené propojení jednotlivých členů tohoto výboru a firmy ABL.³⁰ Zákonem, který by byl přijat v platnost, by se mohla ovlivnit situace na trhu a to v prospěch této firmy.

Profesní asociaci vadí samotná podoba zákona, která má vést na straně jedné ke korupčnímu jednání a na straně druhé by docházelo ke zcela nepřijatelným zásahům do smluvních vztahů mezi dvěma subjekty.

Jelikož je Česká republika jedna z mála zemí, která zákon o soukromých bezpečnostních službách ještě nemá³¹, jsem pro napravení této záležitosti, protože Soukromé bezpečnostní služby a jejich činnost je tak specifická, že je, podle mého názoru, právní úprava v rámci živnostenského zákona, nedostačující.

Ztotožňuji se s prvotní myšlenkou JUDr. Kameníka, že svrchovaným orgánem by měla být profesní komora, ve které by měl mít své právoplatné zastoupení i stát. Tím by se podle mého názoru dospělo ke konsenzu, který v připravovaném zákoně chybí.

---

³⁰ Bezpečnostní agentura, která působí na území České republiky od roku 1992. V poslední době se dostala do našeho podvědomí zejména při aférách, které byly spojeny se sledováním politiků a vlivných podnikatelů.

³¹ Od listopadu roku 1989, proběhly celkem tři pokusy o přijetí zákona, upravující činnost soukromých bezpečnostních služeb.

5 ZÁKON O SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽBÁCH PLATNÝ NA ÚZEMÍ SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Na rozdíl od České republiky, kde právní úprava činnosti soukromých bezpečnostních služeb stále chybí, na Slovensku takovýto zákon mají. Dne 1. 1. 1998 vešel v platnost zákon o provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností a následně proběhla jeho novelizace, především kvůli tomu, že některé pasáže kontraproduktivně zasahovaly do svobodného podnikání v průmyslu komerční bezpečnosti, např. když subjekt vlastnil licenci na jednu činnost – provozování bezpečnostní služby, nemohl už pak poskytovat služby technického charakteru. Dalším důvodem novelizace byl bezesporu vstup Slovenské republiky do Evropské unie a tedy nutnost plnění mezinárodních smluv.

Tento zákon (č. 473/2005 Sb. – nahrazuje zákon č. 379/1997 Sb.) schválila Národní rada Slovenské republiky, dne 23. Zář 2005 a vešel v platnost 1. 1. 2006.

Hlavními pohnutkami pro vytvoření tohoto zákona byla důvodná obava, že tímto odvětvím organizovaný zločin rovněž prorůstá a následně pak využívá služby soukromých bezpečnostních služeb k páchání organizované trestné činnosti.

Dalším důvodem bylo posuzování zdravotní a kvalifikační způsobilosti a bezúhonnosti, které bylo pro technické služby³² a ostatní činnosti soukromých bezpečnostních služeb značně rozdílné. Rozdílné posuzování, je myšleno tak, že k provozování takovéto činnosti byla kriteria značně benevolentnější, než jak tomu bylo u činností, které upravoval zákon o soukromých bezpečnostních službách a obdobných činností.

Svrchovaným orgánem pro kontrolu soukromých bezpečnostních služeb – vykonávání státního dozoru je Ministerstvo vnitra Slovenské republiky a Policie SR v oblasti soukromé bezpečnosti, mezi jejichž priority patří:

- Dozor nad činnostmi soukromých bezpečnostních služeb, aby nedocházelo k porušování zákona o provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností,
- vykonávání kvalifikačních zkoušek, zkoušek odborné a zdravotní způsobilosti a v následné vydávání či nevydávání průkazu o odborné způsobilosti,

---

³² Činnost v rámci technické služby spadala, ve staré právní úpravě soukromých bezpečnostních služeb, pod působnost živnostenského zákona.

- může nařídit odnětí průkazu odborné způsobilosti a požádat o opětovné přezkoušení,
- může nařídit opětovné posouzení zdravotní způsobilosti,
- rozhodování o přečinech, deliktech či trestných činech, které se týkají činnosti soukromých bezpečnostních služeb.

Mezi hlavní přínosy musíme zařadit:

- zkvalitnění trhu – nutnost plnění všech kritérií, aby mohla být udělena akreditace pro provozování soukromě bezpečnostní činnosti,
- vzestup prestiže v očích odborné i laické veřejnosti,
- profesionalizace všech pracovníků působících v průmyslu komerční bezpečnosti,
- respektování právních a morálních obecně přijímaných norem,
- snížení kriminality – ať už v řadách soukromých bezpečnostních služeb nebo prostřednictvím prevence SBS kriminalitu aktivně snižovat.³³

Do jaké míry ovlivní tento zákon především střední a malé subjekty se dozvíme až v blízké budoucnosti.

Zcela nezpochybnitelný je však fakt, že existence právního vakua³⁴, v jakém pracují soukromé bezpečnostní služby na území České republiky, je zcela zažehnána. Každý pracovník v průmyslu komerční bezpečnosti teď má na vědomí jaké oprávnění má, a však jaké povinnosti, z toho statutu, vyplývají.

---

³³ MACEK, Pavel; NOVÁK, František. *Privátní bezpečnostní služby*. Vyd. 1. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

³⁴ Činnost soukromých bezpečnostních služeb upravuje pouze zákon o živnostenském podnikání.

6 ZÁVĚR

Tomuto průmyslovému odvětví nepřála politická konstelace, která takřka od druhé světové války bránila jakémukoliv vývoji a rozvoji, na našem území. Následné polistopadové oživení přineslo velký boom v rámci vzniku nových subjektů na poli soukromých bezpečnostních služeb a jejich rozvoje.

Průmysl komerční bezpečnosti jako takový, představuje masu čítající přes 54tisíc zaměstnanců. V České republice je něco málo pod sedm tisíc subjektů, podnikajících v tomto sektoru. Tyto subjekty na základně koncesní listiny, v rámci živnostenského zákona, poskytují za úplatu své služby. Přibližná velikost tržeb se pohybuje kolem 19mld. Kč. To jen pro podrobnější přiblížení průmyslu komerční bezpečnosti.

Subsidiární role, soukromých bezpečnostních služeb, se stala už neodmyslitelnou součástí našeho každodenního života ve smyslu toho, že každý má nárok na to, aby si své zdraví, život, majetek či oprávněný zájem chránil tak, jak uzná za vhodné (v rámci zákona). Jako nejlepším východiskem se ukazuje využití nabídky soukromých bezpečnostních služeb.

Naše politická reprezentace společně s profesními organizacemi pracuje na zákonu o soukromých bezpečnostních službách, který by podle všeho byl obdobou zákona o provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností, jenž platí na území Slovenské republiky. Tento zákon je nutný vzhledem k velkému potenciálu průmyslu komerční bezpečnosti a také k obavám, že by mohlo dojít, u některých subjektů, k propojení s organizovaným zločinem, tak jak se podle všeho stalo ve Slovenské republice.

Vhodným zapojením soukromého sektoru v oblasti bezpečnostní otázky by však došlo bezesporu jak k finančním úsporám, tak i úsporám v oblasti lidských zdrojů.

Uvidíme, zda připravovaný zákon projde celým legislativním procesem a jestli mantinely, které se takto stanoví, budou ku prospěchu věci či se změni spíše v kontraproduktivní záležitost, která bude zvýhodňovat anebo naopak znevýhodňovat některé subjekty.

7 ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

There was not sufficient political environment in the field of this industry. Since WW II the political environment inhibited any kind of development in the Czech Republic. Following change of authoritarianism (in the November in 1989) brought a giant boom of new subject establishment in the field of the safety services and their development.

Safety services industry consists of 54 000 employees that are allocated among 7000 subjects performing their business in the field of safety services. These subjects execute their services for consideration based on license deed in the terms of the licensing act. We can consider revenue of 19 billion (CZK) in the field of safety services (to enlighten the amount of financial means in this particular field)

Subsidiary role of the safety services agencies has become inherent part of our daily live as in every one of us has the right to protect his health, life and property in the way he wishes (in case it is according to the law). The most suitable way of protecting previously mentioned is usage of private safety services agencies.

Political representation of our country along with professional organizations works on the act of private safety services agencies that is supposed to be the an analogy of the act of an operation of the security services and similar activities that is in effect in the Slovak Republic.

Appropriate involvement of private security services to the international security issue would lead to the financial savings and savings in human resources.

The time will show whether the act that is under being prepared will go through the entire legislative process and its barriers that could be determined will lead either to the advantage of an issue or contra productive affair that will put favor/handicap certain subjects.

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] BUBNÍK, Zdeněk. *Detektiv vzpomíná*. Praha: Naše vojsko, 1969. 180 s.
- [2] Česká republika. Občanský zákoník: PŘEHLED OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU ZÁSADY OBČANSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ. In *Sbírka zákonů*. 1983, 14/1983 Sb., 70, .
- [3] BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.
- [4] BRABEC, F. a kol. *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*. Praha: Public History, 2001. 400 s. ISBN 80-86445-04-6.
- [5] MACEK, P. a kol.: *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 1997. s. 130.
- [6] KAMENÍK, Jiří; BRABEC, František a kol. *Komerční bezpečnost : (Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur)*. Praha: ASPI, 2007. 338 s. ISBN 978-80-7357-309-6.
- [7] MACEK, P. a kol. *Bezpečnostní služby*. Praha: POLICE HISTOR, 2001. s. 196. ISBN: 80-86477-03-7.
- [8] BRABEC, F. a kol.: *Hlídací služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 260 s. ISBN 80-85858-12-6.
- [9] BRABEC, F. *Ochrana bezpečnosti podniku*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1996. 203 s. ISBN 80-85858-29-0.
- [10] MACEK, Pavel; NOVÁK, František. *Privátní bezpečnostní služby*. Vyd. 1. Praha: Police History, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

Právní normy:

- [11] Česká republika. Občanský zákoník. In *Sbírka zákonů*. 1964, 1964, 19, 40, s. 203-237.
- [12] Česká republika. Občanský soudní řád. In *Sbírka zákonů*. 1993, 1993, 59, 240, s. 1177-1178.
- [13] Česká republika. Trestní zákon. In *Sbírka zákonů*. 2009, 2009, 11, 40, s. 358-359.
- [14] Česká republika. Obchodní zákoník. In *Sbírka zákonů*. 1991, 1991, 98, 513, s. 2474.

- [15] Česká republika. Zákon o trestním řízení soudním. In *Sbírka zákonů*. 1961, 1961, 66, 141, s. 526.
- [16] Česká republika. Zákon o živnostenském podnikání. In *Sbírka zákonů*. 1991, 1991, 87, 455, s. 2122-2158.
- [17] Česká republika. Zákon o živnostenském podnikání. In *Sbírka zákonů*. 2000, 2000, 133, 469, s. 7256-7259.
- [18] Česká republika. Zákon zákoník práce. In *Sbírka zákonů*. 2006, 2006, 84, 262, s. 3165-3170.

Internetové zdroje:

- [19] MARŠÍČEK, Zdeněk. Postavení a role soukromých bezpečnostních služeb. *Haló noviny* [online]. 20. 1. 2011, [cit. 2011-05-08]. Dostupný z WWW: <http://www.kscm.cz/article.asp?thema=2742&item=53236>
- [20] TEJC, Jeroným. *Oficiální internetové stránky České strany sociálně demokratické* [online]. 28. 7. 2010 [cit. 2011-05-08]. Zákon o soukromých bezpečnostních službách. Dostupné z WWW: <http://www.cssd.cz/inews/aktualne/zakon-o-soukromych-bezpecnostnich-sluzbach-musi-byt-pripravovan-bez-rizika-stretu-zajmu>.
- [21] SALIVAR, Jaroslav. *Ideová konference občanské demokratické strany VIZE 2020* [online]. 14. 12. 2009 [cit. 2011-05-16]. VIZE 2020 - ODS BUDE DÁL PROSAZOVAT A BRÁNIT SVOBODU. Dostupné z WWW: <http://www.vize2020.cz/prubeh/brno#>.
- [22] MEDIAFAX.CZ. *Epravo.cz* [online]. 1. 10. 2010 [cit. 2011-05-11]. Ministerstvo vnitra připraví zákon o bezpečnostních agenturách. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/zpravodajstvi/ministerstvo-vnitra-zakon-o-bezpecnostnich-agenturach-pripravi-slibuje-john-67061.html>.
- [23] MAŠEK, Petr. *Parlamentnilisty.cz* [online]. 28. 4. 2011 [cit. 2011-05-11]. Pletl bič na bezpečnostní agentury. Než ho vyhodil Kubice. Dostupné z WWW: <http://www.parlamentnilisty.cz/parlament/195533.aspx>.

Citované obrázky:

- [24] *Warchat.org* [online]. 2007 [cit. 2011-05-17]. Mapka Rakouska-Uherska. Dostupné z WWW: http://www.warchat.org/pictures/world_war_i_1914-1918_austria-hungary_map.jpg.

- [25] *Ceskatelevize.cz* [online]. 2005 [cit. 2011-05-17]. Mapa Protektorátu Čechy a Morava.
Dostupné z WWW:
<http://www.ceskatelevize.cz/specialy/nejvetsicech/img/historie/mapa14.gif>.
- [26] *Ceskatelevize.cz* [online]. 2005 [cit. 2011-05-17]. Mapa Československa.
Dostupné z WWW:
http://www.ceskatelevize.cz/specialy/nejvetsicech/img/historie/mapa12_1.gif.
- [27] *Ibex-sbs.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Bezpečnostní pracovníci ve stejnokroji.
Dostupné z WWW: http://www.oblibene.biz/userdata/shopimg/ibex-sbs/Image/img_02.jpg.
- [28] *Lidovky.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-05-17]. Činnost soukromého detektiva.
Dostupné z WWW:
http://i.lidovky.cz/10/101/Ingal/MEV362c7a_shutterstock_782287.jpg.
- [29] *KSCM* [online]. 2010 [cit. 2011-05-17]. Logo Komunistické strany Čech a Moravy.
Dostupné z WWW:
http://www.kscm.cz/data2/dep_35/Logo_KSCM_na_sirku_410X307.jpg.
- [30] *Politika24.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-05-17]. Logo České strany sociálně demokratické.
Dostupné z WWW: <http://politika24.cz/objekty/logo-cssd-1-004.png>.
- [31] *Lidovky.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-05-17]. Logo politické strany TOP09.
Dostupné z WWW: http://i.lidovky.cz/09/072/Ingal/BAT2c7ba2_logoTop09.jpg.
- [32] *Ods-brno.cz* [online]. 2009 [cit. 2011-05-17]. Logo Občanské demokratické strany.
Dostupné z WWW: http://www.ods-brno.cz/reckovice/images/footer_ods_logo.jpg.
- [33] *Veciverejnelitomysl.cz* [online]. 2005 [cit. 2011-05-17]. Logo politické strany Věci veřejné.
Dostupné z WWW: <http://www.veciverejnelitomysl.cz/images/layout/logo-veciverejne.gif>.

[34] *Gremiumalarm.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Logo Asociace soukromých bezpečnostních služeb.

Dostupné z WWW: <http://www.gremiumalarm.cz/wp-content/uploads/ASBS-CR-150x109.jpg>.

9 SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

KSČ	Komunistická strana Československa.
SBS	Soukromá bezpečnostní služba.
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti
SR	Slovenská republika
ČR	Policie Česká republika
Kč	Korun českých
ABDS	Asociace bezpečnostních a detektivních služeb.
KSČM	Parlamentní politická strana – Komunistická strana Čech a Moravy.
ODS	Parlamentní politická strana – Občanská demokratická strana
VV	Parlamentní politická strana – Věci Veřejné
ASBS	Asociace soukromých bezpečnostních služeb
TOP09	Parlamentní politická strana – složená uskupením TOP09 + STAN (starostové a nezávislý) + SLK (starostové pro Liberecký kraj).

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Mapka území, tehdejšího Rakouska-Uherska	11
Obr. 2. Území Československa po nastolení Protektorátu Čechy a Morava	13
Obr. 3. Území Českosloveska, po završení 2. světové války	14
Obr. 4. Pracovníci SBS, oblečení do jednotlivých stejnokrojích.....	20
Obr. 5. Jedna z možných činností soukromého detektiva.....	21
Obr. 6. Logo Komunistické strany Čech a Moravy	38
Obr. 7. Logo České strany sociálně demokratické	39
Obr. 8. Logo politické strany TOP 09	41
Obr. 9. Logo Občanské demokratické strany	42
Obr. 10. Logo policické strany Věci veřejné	43
Obr. 11. Logo Asociace soukromých bezpečnostních služeb	44